

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, be-
trægtter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste dag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 107:

Forslag til folketingsbeslutning om handel med udenlandske aktier m.v.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 30/3 84).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Stetter):

Forslaget giver mig anledning til at fremhæve, at erfaringerne fra tidligere liberaliseringer – senest i maj 1983 – og det danske aktiemarkeds opblomstring i 1983 samt tilliden til den danske krone gjorde det ubetænkeligt at fortsætte liberaliseringen på valutaområdet med ophævelsen af restriktionerne også for køb af udenlandske aktier den 1. januar 1984.

Der blev i denne forbindelse lægt vægt på, at den fortsatte afvikling af restriktionerne kunne bidrage til at øge tilliden til det danske kapitalmarked, integrere dette i det internationale kapitalmarked og hermed bidrage til en realistisk og mere stabil kursdannelse på det danske marked. Herved lettes også danske erhvervsvirksomheders muligheder for at skaffe sig risikovillig kapital såvel på det internationale som på det danske kapitalmarked.

I 1983 blev der således tilført Danmark netto 936 mill. kr. fra udlandet gennem udlandings porteføljeinvesteringer i danske aktier.

Der blev endvidere lagt vægt på, at der efter reglerne i lov om forsikringsvirksomhed for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser gælder et princip om overensstemmelse og lokalisering, det vil sige, at der til f.eks. danske forsikringsmæssige forpligtelser skal være modstående danske aktiver beroende i Danmark. I det omfang et forsikringsselskab har forsikringsmæssige forpligtelser i udlandet, skal det modsat erhverve udenlandske aktiver, f.eks. aktier. Alene danske skadesforsikringsselskaber har forpligtelser i udlandet af en vis betydning. Kun for så vidt angår forsikringsselskabernes frie midler gælder der ingen begrænsninger, og forsikringsselskaberne kan på dette punkt disponere frit.

De tværgående pensionskasser har ingen frie midler, fordi disse pensionskassers midler i princippet ejes af pensionskassens medlemmer. De tværgående pensionskasser kan med andre ord ikke investere i udenlandske aktier.

Firmapensionskasser kan heller ikke investere i udenlandske aktier, idet firmapensionskassernes midler er båndlagte og enhver frigivelse af midlerne forudsætter forsikrings-
tilsynets godkendelse.

Ud fra en samlet vurdering påregnes det, at ophævelsen af restriktionerne pr. 1. januar 1984 ikke vil medføre kapitaleksport i et omfang, der kan give anledning til valutariske betænkeligheder. I denne vurdering er indgået, at man måtte forvente en ekstraordinær interesse for den nye investeringsmulighed umiddelbart efter restriktionernes ophævelse. Tallene for køb af udenlandske aktier, der for januar var 492 mill. kr., for februar 250 mill. kr og for marts ca. 112 mill. kr., bekræfter dette.

Det hører i denne forbindelse også med i billedet, at valutaudgiften ved indlændinges køb af udenlandske aktier kun er en del af de samlede private kapitaltransaktioner med udlandet. Disse transaktioner gav i de tre måneder januar–marts en nettokapitaltilførsel til Danmark på omkring 2,3 mia kr., dvs. efter, at aktiekøbene er trukket fra.

Det hører også med, at Danmark siden 1960erne i medfør af OECD-samarbejdet har været forpligtet til at arbejde for en afskaffelse af restriktionerne for omsætningen af børsnoterede værdipapirer med udlandet. En

[Industriministeren]

tilsvarende forpligtelse er også en følge af EF-samarbejdet.

Således blev udlændinges køb af danske børsnoterede aktier liberaliseret i 1973 ved Danmarks indtræden i EF. Efter en gradvis afvikling blev restriktionerne for danskeres køb af udenlandske obligationer helt ophævet i maj 1983. Med ophævelsen af restriktionerne for handelen med børsnoterede udenlandske aktier pr. 1. januar 1984 er de sidste restriktioner for den frie omsætning af børsnoterede værdipapirer med udlandet ophævet.

Med hensyn til påstanden om, at valutaliberaliseringen skulle have medført en udhuling af realrentebeskatningen og vanskeliggjort skattekontrollen med aktieafkast, har skatteministeren tidligere gjort rede herfor dels over for det politisk-økonomiske udvalg, dels under første behandling af forslaget om ændring af realrenteafgiftsloven. Ved disse lejligheder har skatteministeren afvist de fremsatte påstande, og jeg kan tilslutte mig dette.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt den foreskrevne procedure for beslutninger om ændring af valutabekendtgørelser er blevet fulgt, har statsministeren i sit samråd med det politisk-økonomiske udvalg gjort rede herfor. Det blev i den forbindelse oplyst, at jeg i overensstemmelse med praksis på området gennemførte liberaliseringen efter forudgående drøftelser med finansministeren, økonomiministeren, statsministeren og Nationalbanken.

På denne baggrund må jeg afvise forslaget om at trække den seneste liberalisering af valutareglerne tilbage.

Kelm-Hansen (S):

Som begrundelse for forslaget om, at folketinget skal pålægge industriministeren at tilbagekalde sin bekendtgørelse om liberalisering af handel med udenlandske aktier, anfører SF i bemærkningerne, at denne liberalisering medfører en delvis udhuling af realrentebeskatningen. Netop dette spørgsmål blev drøftet her i folketinget for et par uger siden, sådan som ministeren også var inde på det i sit svar her, og så vidt jeg har forstået forhandlingerne dengang, blev det i hvert fald ikke klart dokumenteret, at det forholdt sig, som SF påstår.

Den socialdemokratiske ordfører ved den lejlighed, hr. Lykketoft, gjorde dog regeringen opmærksom på, at det ikke helt kunne afvises, at der her lå et besværligt problem, som det havde været naturligt at regeringen havde drøftet med socialdemokratiet, der jo var forligspartner omkring realrenteafgiften, inden man gennemførte liberaliseringen.

Når det ikke var sket, skyldtes det måske, at regeringen ikke helt havde gennemtænkt konsekvenserne, inden den satte de nye bestemmelser i kraft. I modsætning til hvad ministeren netop svarede om skatteministerens holdning, erkendte skatteministeren rent faktisk under forhandlingerne, at der var basis for en konsultation, og at han derfor ville indbyde forligspartnerne til en drøftelse af disse uafklarede spørgsmål.

Jeg mener derfor, det vil være naturligt, at de oplysninger, som bliver resultatet af disse drøftelser, kommer til at indgå i erhvervsudvalgets arbejde, når vi skal til at behandle beslutningsforslaget. Resultatet af disse drøftelser og de oplysninger, der vil fremkomme, er afgørende for socialdemokratiets stillingtagen til forslaget.

I bemærkningerne til forslaget anføres også, at liberaliseringen begrænser skattemyndighedernes mulighed for at kontrollere, at kursgevinster på aktier beskattes. Også dette problem vil vi gerne have nærmere belyst under udvalgsarbejdet, inden vi tager stilling.

Arne Lund (KF):

At regeringen med virkning fra den 1. januar i år kunne liberalisere handelen med udenlandske aktier, var et klart sundhedstegn for dansk økonomi, et klart tegn på styrket tillid til kronens værdi. Nu hovedkuldts at trække denne bekendtgørelse tilbage vil kunne svække udlandets tillid til kronens værdi og det danske kapitalmarked.

Hertil kommer, at regeringen ved helt at have gennemført en liberalisering af kapitalbevægelserne mellem Danmark og udlandet har sat punktum for en proces, hvorved vi opfylder vore internationale forpligtelser i forhold til EF og til OECD.

Af disse grunde kan det konservative folkeparti ikke støtte det af SF fremsatte forslag, men må holde for, at liberaliseringsbekendtgørelsen skal opretholdes.

[Arne Lund]

Det er klart, at når man efter lang tids restriktioner går til liberalisering, så har der ophobet sig et vist behov, og det gav sig også udtryk i, at danskere købte udenlandske aktier i ret stort omfang, umiddelbart efter at liberaliseringsbekendtgørelsen kom. Men det viste sig, at det var et opdæmmet behov, der hurtigt var overstået. Beløbet til køb af udenlandske aktier blev halveret fra januar til februar og yderligere mere end halveret fra februar til marts.

Ud fra disse betragtninger skal jeg på den konservative gruppes vegne afvise forslaget.

Skrumtsager Skau (V):

Forslaget vedrører en tilbagekaldelse af bekendtgørelsen vedrørende liberalisering af handel med udenlandske aktier. Jeg vil godt advare mod, som hr. Arne Lund var lidt inde på det, at vi overreagerer over for, hvad der er sket i de første 3 måneder af året. Jeg tror, at nogle af dem, der har købt, har erfaret, at de har forhastet sig, men det er jo ikke helt ualmindeligt, når restriktioner ophæves, og ministeren var i sit indlæg inde på, at køberinteressen er faldet ganske betydeligt.

Venstre går ind for en liberalisering af kapitalmarkedet, også en liberalisering af handelen med børsnoterede værdipapirer med udlandet. Det ligger i naturlig forlængelse af det arbejde, Danmark har gjort og gør i OECD og i EF, og det gælder også steder på det handelspolitiske område, både i EF og i GATT.

Derfor afviser venstre forslaget om at trække bekendtgørelsen om liberalisering af aktiehandelen tilbage.

Larsen-Ledet (RV):

Det radikale venstre vil på det forhåndenværende grundlag afvise det foreliggende forslag. Vi er tilfredse med den igangværende liberalisering af kapitalmarkedet.

Dohrmann (FP):

Formålet med dette SF-forslag – det lægges der ikke skjul på i bemærkningerne – er at få nogle flere skattekrone i kassen. Det, vi så må gøre op med os selv, er, hvad vi mener er bedst: at statskassen får nogle flere midler at råde over, eller at man giver nogle mulighed for at erhverve nogle udenlandske aktier.

Jeg skal ærligt indrømme, at når vi ser, hvordan pengene bliver anvendt herinde, og hvor bl.a. SF er førende med hensyn til at dele skattekrone ud til de mest tåbelige formål, så er der ingen tvivl om vores holdning: vi går selvfølgelig imod. Det samme gør sig i øvrigt gældende vedrørende de to næste forslag på dagsordenen.

Rahbæk Møller (SF):

Også her kan jeg oplyse, at fru Anne Grete Holmsgård over for mig har tilkendegivet, at VS støtter forslaget.

Derudover var der ikke stor tilslutning at notere. Det kommer ikke bag på nogen, at regeringspartierne ikke vil støtte dette forslag. Derimod synes jeg, det var skuffende, at socialdemokratiet atter en gang kom med en vag og uforpligtende holdning.

Vi ved, at disse liberaliseringer skaber en række vanskeligheder, men denne specielle liberalisering af aktiehandelen har skabt helt specielle vanskeligheder på det skattemæssige område, bl.a. hvad angår den delvise udhuling af realrentebeskatningen. Ministeren sagde, at det ikke var så meget, men sagen er den, at der kommer nogle utrolige uligheder. I nogle typer kapitalpensionskonti kan der nu investeres for op mod 50 pct. i udenlandske aktier, og for andre typer pensionsformer kan der overhovedet ikke investeres. Det kan ikke andet end give vanskeligheder og uligheder. Vi ved ikke – det har ministeren selvfølgelig ret i – i hvor stor udstrækning disse muligheder vil blive benyttet, og de foreløbige tal, ministeren kom med, siger ikke ret meget. De burde revideres.

Vi ved, at der også er et problem, når det drejer sig om beskatningen af kursgevinster. I dag finder der ingen registrering sted; man siger, at det er for vanskeligt at registrere danske aktier. Det bliver ulige vanskelige, når der kommer et ukendt antal udenlandske aktier på markedet. Også her gør vi det vanskelige at skabe en retfærdig beskatning. Det er regeringspartierne for. Det er indlysende, for det er deres folk, der har mulighed for at snyde i skat, men at socialdemokratiet ikke går klart imod, synes jeg er forbløffende. Jeg synes også, det er forbløffende, at hr. Larsen-Ledet afviste det så stærkt, men det er åbenbart udtryk for det radikale venstres ideologiske holdning.

Hermed sluttede forhandlingen

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 150:

Forslag til lov om ændring af lov om valutaforhold m.v.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 3/4 84).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Stetter):

Forslaget tager sigte på en ændring af proceduren for gennemførelsen af ændringer i valutabestemmelserne, således som den er fastlagt i § 7 i lov om valutaforhold m.v.

Det fremgår af bemærkningerne, at baggrunden for lovforslaget er liberaliseringen af handelen med udenlandske aktier pr. 1. januar 1984. Baggrunden for forslaget er således den samme som for det beslutningsforslag, vi lige har behandlet.

Jeg har tidligere været i samråd med skatte- og afgiftsudvalget om denne sag, og statsministeren har givet det politisk-økonomiske udvalg en redegørelse, hvori det blev fremhævet, at den procedure, der er praksis på området, er fulgt. Det er endvidere fremgået af de redegørelser, som statsministeren, skatteministeren og jeg har givet, at der ikke er nogen saglig baggrund for kritik, hverken af de gennemførte ændrings indhold eller af deres tilblivelse.

Som led i gennemførelsen orienterede jeg folketingets valutaudvalg om ændringerne ved brev af 14. december 1983 i overensstemmelse med den procedure, der er fastlagt i

valutalovens § 13. I brevet tilbød jeg udvalget at give en nærmere redegørelse for de nye regler pr. 1. januar 1984. Valutaudvalget fremsatte ikke ønske om en sådan redegørelse.

Jeg ser på baggrund af den gennemførte ændring af valutabekendtgørelsen ikke tilstrækkeligt grundlag for den foreslåede ændring af valutaloven og må således afvise forslaget.

Kelm-Hansen (S):

Jeg betragter forslaget fra SF som et stykke politisk filigranarbejde. Jeg har bl.a. opdaget, at i den lange liste af ministre, som industriministeren skal konsultere forud for afgørelser om valutaforhold, mangler skatte- og afgiftsministeren, fordi en sådan minister ikke eksisterede, da man fik valutaloven i 1964, og jeg skal sige, at hvis det er et stort ønske, at skatte- og afgiftsministeren også skal i samråd om disse spørgsmål, så vil vi da bestemt ikke modsætte os det.

Derudover foreslår SF, at industriministerens beføjelser reduceres, forstået på den måde, at valutaudvalget skal give tilslutning til eventuelle ændringer. En sådan indskrænkning af ministerens beføjelser kan socialdemokratiet ikke tilslutte sig.

Arne Lund (KF):

Jeg skal kort sige, at SFs forslag under dette punkt på dagsordenen jo er fremsat i kontinuitet med det forslag, vi behandlede under det foregående punkt på dagsordenen.

Jeg skal derfor for mit vedkommende i kontinuitet med min afvisning af forslaget under det foregående punkt på dagsordenen og i kontinuitet med den dér anvendte argumentation på det konservative folkepartis vegne afvise dette lovforslag.

Skrumsager Skau (V):

I venstre mener vi, at ændringen af valutabekendtgørelsen er sket under tilstrækkelig parlamentarisk kontrol, og venstre kan derfor heller ikke støtte forslaget.

Larsen-Ledet (RV):

Det radikale venstre vil gerne i udvalget være med til at se på, om der er regler, der er overtrådt i valutaloven.